

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 23 lipca 2021r.

PN.I.431.1.7.2021.EK

**Pan
Sebastian Baca
Wójt Gminy Branice
ul. Słowackiego 3
48-140 Branice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:** Urząd Gminy w Branicach¹,
ul. Słowackiego 3, 48-140 Branice.
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:** art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia
14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r.,
poz. 735)²
- 3) Zakres kontroli:**
 - a) Przedmiot kontroli:** Organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania
skarg i wniosków przez organy Gminy Branice: Wójta Gminy Branice i Radę
Gminy Branice,
 - b) Okres objęty kontrolą:** od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r.
- 4) Rodzaj kontroli:** problemowa.
- 5) Tryb kontroli:** zwykły.
- 6) Termin kontroli:** 8-14.06.2021 r.

Mając na uwadze obecną sytuację w zakresie zagrożenia zarażeniem koronawirusem COVID-19 oraz stanem epidemicznym w kraju, jak również

¹ Dalej: UG Branice

² Dalej: k.p.a.

obowiązującymi w związku z powyższą sytuacją obostrzeniami, odstąpiono od przeprowadzenia czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej. Kontrolę przeprowadzono w formie e-kontroli na podstawie dokumentacji przesłanej w związku z pismem z dnia 21 maja 2021 r. dot. analizy przedkontrolnej oraz zawiadomieniem o kontroli z dnia 31 maja 2021 r. o Nr PN.I.431.1.7.2021.EK.

7) Skład zespołu kontrolnego:

- a) Estera Kołodziej – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Organizacji, Kontroli i Skarg Wydziału Prawnego i Nadzoru – Kierownik zespołu kontrolnego,
- b) Daria Dec – Starszy Inspektor w Oddziale Organizacji, Kontroli i Skarg Wydziału Prawnego i Nadzoru – Członek zespołu kontrolnego.

8) Kierownik jednostki kontrolowanej: Pan Sebastian Baca – Wójt Gminy Branice; na funkcję Wójta Gminy Branice został wybrany w wyborach, które odbyły się w dniu 30 listopada 2014 r., a następnie w dniu 21 października 2018 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 2-3]

9) Nie dokonano wpisu o kontroli w książce kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej z uwagi na prowadzenie czynności kontrolnych poza siedzibą jednostki kontrolowanej.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wykonywanie zadań w przedmiocie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez organy Gminy Branice oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

A. Organizacja przyjmowania i ewidencjonowania skarg i wniosków:

Tryb przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków w Urzędzie Gminy w Branicach reguluje Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Branice (Rozdział XII. Organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków)³ oraz Zarządzenie w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.

³ Zarządzenie Nr 49U/20 Wójta Gminy Branice z dnia 15 października 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Branicach, Dalej – Regulamin Organizacyjny; Zarządzenie Nr 52U/12 Wójta Gminy Branice z dnia 8 sierpnia 2012 r. w sprawie organizacji

[Dowód: akta kontroli, str. 20-56, 57-67]

Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 Zarządzenia w sprawie skarg i wniosków, wszystkie skargi i wnioski wpływające do Urzędu podlegają rejestracji w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków prowadzonym i znajdującym się u Sekretarza Gminy, opatrywane są adnotacją o dacie wpływu. Komplet dokumentacji związanej z rozpatrywaniem danej skargi lub wniosku – stosownie do treści § 6 ust. 1-2 ww. Zarządzenia – przechowywany jest u Sekretarza Gminy w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminu ich załatwienia. Sekretarz po dokonaniu rejestracji skargi lub wniosku przekazuje je do załatwienia właściwemu – ze względu na przedmiot skargi lub wniosku – pracownikowi lub kierownikowi gminnej jednostki organizacyjnej. Wszystkie pisma wychodzące z Urzędu Gminy Branice dotyczące rozpatrywania skarg zarejestrowanych w centralnym rejestrze skarg i wniosków – zgodnie z § 8 ust. 2 Zarządzenia w sprawie skarg i wniosków – mają sygnaturę ON.

[Dowód: akta kontroli, str. 57-67]

Nadzór nad rejestracją skarg i wniosków, terminowością ich załatwienia, kompletnością i poprawnością dokumentacji dotyczącej rozpatrywania skarg i wniosków – zgodnie z § 10 Zarządzenia w sprawie skarg i wniosków – sprawuje Sekretarz Gminy. W myśl § 38 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego Sekretarz Gminy koordynuje sposób przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków poprzez: prowadzenie rejestru skarg i wniosków, przekazywanie ich do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami Radzie, przekazywanie do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami komórkom organizacyjnym Urzędu oraz gminnym jednostkom organizacyjnym oraz nadzór nad terminowym przygotowaniem przez komórki organizacyjne Urzędu i gminne jednostki organizacyjne materiałów niezbędnych do właściwego rozpatrzenia i załatwienia skarg i wniosków przez Wójta i Zastępcę Wójta.

[Dowód: akta kontroli, str.57-67; 20-56]

Zadanie prowadzenia centralnego rejestru skarg i wniosków powierzono – zgodnie z zakresem obowiązków z dnia 11 kwietnia 2016 r. – Kierownikowi Referatu Administracyjno – Kontrolnego, pełniącej również funkcję Sekretarza Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 68-69]

przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Urzędzie Gminy Branice. Dalej: Zarządzenie w sprawie skarg i wniosków

Wobec dokonanych ustaleń stwierdzono, że w UG w Branicach realizowana jest dyspozycja § 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁴, zgodnie z którą przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom.

Na podstawie przesłanego zdjęcia, wywieszanej w budynku Urzędu, informacji o przyjęciach w sprawie skarg i wniosków, ustalono, że Wójt Gminy Branice przyjmuje w sprawach skarg i wniosków w poniedziałki w godz. 15.00 – 17.00, a w pozostałe dni Wójt Gminy Branice i Zastępca Wójta przyjmują w godz. 9.00 – 13.00 (inne godziny przyjęć interesantów znajdują się w Zarządzeniu w sprawie skarg i wniosków⁵). Wskazane terminy są uzależnione od obecności powyższych osób w Urzędzie Gminy. Informacja w tym zakresie – stosownie do treści art. 253 § 2 i 4 k.p.a. – jest wywieszona w widocznym miejscu, w siedzibie kontrolowanego Urzędu.

[Dowód: akta kontroli, str. 85]

Mając na uwadze, iż Urząd Gminy w Branicach jest czynny w poniedziałki w godz. 7.30 – 17.00, od wtorku do czwartku w godz. 7.30 – 15.30, a w piątki w godz. 7.30-14.00⁶, należy wskazać, iż wyznaczone godziny przyjmowania interesantów nie są zgodne z treścią art. 253 § 3 k.p.a., nie są bowiem dostosowane do potrzeb ludności, ponieważ żadnego dnia tygodnia przyjęcia nie odbywają się po godzinach pracy.

Przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych, w ramach analizy przedkontrolnej oraz w przesłanym zawiadomieniu o kontroli z dnia 31 maja 2021 r., Nr PN.I.431.1.7.2021.EK zwrócono się z prośbą o przesłanie skanu rejestru skarg i wniosków za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 stycznia 2021 r. W odpowiedzi na analizę przedkontrolną przesłano spisy spraw 1510 i 1511 za lata 2012-2020, natomiast w odpowiedzi na zawiadomienie o kontroli przesłano tabelaryczne zestawienie liczby skarg i wniosków za lata 2017 – 2021 tytułując to

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁴ (t.j. Dz.U. z 2002 r., Nr 5, poz. 45). Dalej: Rozporządzenie w sprawie skarg i wniosków.

⁵ Zarządzenie Nr 52U/12 Wójta Gminy Branice z dnia 8 sierpnia 2012 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Urzędzie Gminy Branice. Dalej: Zarządzenie w sprawie skarg i wniosków

⁶ Strona internetowa UG Branice.

zestawienie rejestrem skarg i wniosków. Z powyższego wynika, iż w UG Branice nie jest prowadzony rejestr skarg i wniosków.

[Dowód: akta kontroli, str. 70-73; 74-84]

Przedmiotowe działanie jest niezgodnie z treścią art. 254 k.p.a., zgodnie z którym „skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków”. Obowiązek rejestracji skarg i wniosków wynika również z Jednolitego rzeczowego wykazu akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki, stanowiącego załącznik Nr 2 do Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁷. Przy symbolu klasyfikacyjnym 1510 oznaczającym hasło klasyfikacyjne – Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) widnieje uszczegółowienie tego hasła, tj. „w tym ich rejestr”, skąd również wynika obowiązek ich ewidencji.

W przesłanej odpowiedzi na zawiadomienie o kontroli przesłano tabelaryczne zestawienie ilości skarg i wniosków za okres 2012-2020. Z przedmiotowego zestawienia wynika, iż w okresie objętym kontrolą w UG Branice załatwiono 12 skarg i 2 wnioski. Wobec powyższego kontroli poddano wszystkie załatwione skargi i wnioski.

Skontrolowano 12 skarg o Nr OP.1510.1.17.AM, OP.1510.2.17.AM, OP.1510.3.2017.AM, AK.1510.4.2017.KH, AK.1511.1.2017.KH, SK.1510.1.2018.KH, OP.1510.1.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM), SK.1510.2.2019.KH, OP.1510.3.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM), OP.1511.1.2019.AM, SK.1511.2.2019.KH i OP.1511.1.2020.AM oraz 2 wnioski o Nr: AK.1510.1.2017.KH i AK.1510.2.2017.KH.

[Dowód: akta kontroli, str. 86-381]

⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r., Nr 14, poz. 67). Dalej: instrukcja kancelaryjna

Spośród 12 skarg: 6 skarg zostało uznanych za nieuzasadnione, 2 skargi zostały przekazane według właściwości do innych organów, 1 skarga nie została rozpatrzona ze względu na nieprzystanie wyjaśnień od skarżącej, a 3 zostały nieprawidłowo zakwalifikowane jako skargi z działu VIII k.p.a. Natomiast 2 wnioski załatwiono informacyjnie, udzielono stosownych wyjaśnień.

Wymienione powyżej trzy skargi o Nr AK.1511.1.2017.KH, OP.1511.1.2019.A i OP.1511.1.2020.AM. nieprawidłowo zakwalifikowano jako skargi z Działu VIII k.p.a. (skargi powszechne). Przedmiotowe sprawy dotyczą postępowań przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Opolu i były prowadzone w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2325), a więc powinny zostać zarejestrowane wyłącznie pod symbolem klasyfikacyjnym 0751 – Prowadzenie spraw sądowych przed sądami administracyjnymi i nie powinny zostać wpisane do rejestru skarg i wniosków.

[Dowód: akta kontroli, str. 151-171; 262-339; 345-381]

Skargi i wnioski – w większości przypadków – były oznaczane prawidłowymi symbolami klasyfikacyjnymi, tj. 1510 – Skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) i 1511 – Skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości.

Nieprawidłowymi symbolami klasyfikacyjnymi, tj. 1511 oznaczono skargi o Nr: AK.1511.1.2017.KH, OP.1511.1.2019.A i OP.1511.1.2020.AM, które jak wyżej wskazano powinny być oznaczone symbolem 0751.

[Dowód: akta kontroli, str. 151-171; 262-339; 345-381]

Ponadto, niektórym skargom nadawano różne i podwójne oznaczenia: skargę o Nr OP.1510.1.2019.AM oznaczono również Nr OP.0002.XIV.2019.AM, a skargę o Nr OP.1510.3.2019.AM oznaczono również OP.0002.XIV.2019.AM.

Skargom nadawano również różne oznaczenia komórek organizacyjnych, co jest niezgodne z treścią Zarządzenia w sprawie skarg i wniosków.

[Dowód: akta kontroli, str. 177-217; 236-260]

Wyżej opisane działania są niezgodne z § 4 ust. 1, § 5 ust. 1 - 4 w związku z § 52 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 Załącznika Nr 1 do instrukcji kancelaryjnej. Należy podkreślić, że zgodnie z § 4 ust. 1 instrukcji kancelaryjnej dokumentacja powstająca

w podmiocie i do niego napływająca jest klasyfikowana i kwalifikowana na podstawie jednolitego rzeczowego wykazu akt, przez oznaczenie, rejestrację i łączenie dokumentacji w akta spraw. W myśl § 5 ust. 2 i 3 Załącznika Nr 1 do instrukcji kancelaryjnej, znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy i zawiera następujące elementy: oznaczenie komórki organizacyjnej, symbol klasyfikacyjny wykazu akt, kolejny numer sprawy, wynikający ze spisu spraw, cztery cyfry roku kalendarzowego, w którym sprawa się rozpoczęła.

Zgodnie z treścią § 52 ust. 1-3 prowadzący sprawę sprawdza, czy przekazana bezpośrednio lub w drodze dekretacji przesyłka dotyczy sprawy już wszczętej, czy rozpoczyna nową sprawę. W pierwszym przypadku, prowadzący sprawę dołącza przesyłkę do akt sprawy, nanosząc na nią znak sprawy. W drugim przypadku, prowadzący sprawę traktuje przesyłkę jako podstawę założenia sprawy, wpisując odpowiednie dane do spisu spraw (w przypadku skarg i wniosków – rejestru skarg i wniosków) oraz nanosząc na nią znak sprawy.

B. Przestrzeganie właściwości organów do rozpatrywania skarg i wniosków.

W toku kontroli sprawdzono przestrzeganie właściwości organów do rozpatrywania skarg i wniosków. Zgodnie z art. 229 pkt. 3 k.p.a., jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jest rada gminy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

W toku kontroli zweryfikowano również, czy – stosownie do treści art. 256 k.p.a. oraz § 11 Rozporządzenia w sprawie skarg i wniosków – w kontrolowanej jednostce nie było przypadków przekazywania skarg do rozpatrzenia pracownikom, których one dotyczyły i nie stwierdzono tego rodzaju nieprawidłowości.

Nie odnotowano również – zgodnie z art. 234 pkt 1 i 2 k.p.a. – skarg w sprawach, w których toczy się postępowanie administracyjne.

Kontrola wykazała również, iż zgodnie z art. 18b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 713 ze zm.), wprowadzono zmiany

w Statucie Gminy Branice⁸ określając w nim zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (Rozdział 7 – Zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji).

[Dowód: akta kontroli, str. 4-18]

C. Terminowość załatwiania skarg i wniosków.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, ustalono, iż w przypadku skarg o Nr OP.1510.1.17.AM, OP.1510.2.17.AM, OP.1510.3.17.AM, OP.1510.1.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM) i OP.1510.3.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM) doszło do naruszenia terminów określonych w art. 237 § 1 k.p.a. oraz art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a.

W pismach przedłużających terminy załatwienia powyższych skarg – w większości (oprócz skargi o Nr OP.1510.2.17.AM) – wskazywano – stosownie do treści art. 36 § 1 k.p.a. – konkretny, nowy termin ich załatwienia, tj. termin najbliższej sesji rady gminy, ale odpowiedź wysyłano po upływie wskazanego terminu, w związku z czym stwierdzono nieprawidłowość w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli, str. 86-98; 99-113; 114-131; 177-217; 236-260]

Ponadto, w pismach informujących o przedłużeniu terminu załatwienia skarg o Nr OP.1510.3.2017, OP.1510.1.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM) i OP.1510.3.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM) nie pouczano o treści art. 37 k.p.a., który wszedł w życie z dniem 1 czerwca 2017 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 114-131; 177-217; 236-260]

Zgodnie z art. 237 § 1 k.p.a. skargi załatwia się w ciągu jednego miesiąca. Jeżeli jednak nie jest to możliwe, ze względu na konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, należy przed – upływem miesiąca – zawiadomić skarżącego, na podstawie art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a. o przyczynach zwłoki i wskazać nowy, dokładny termin załatwienia spraw oraz pouczyć o prawie do wniesienia ponaglenia z treści art. 37 k.p.a.

Ustalając konkretny termin ich załatwienia, należy m.in. uwzględnić dzień sesji rady oraz czynności materialno-techniczne potrzebne do sporządzenia i wysłania

⁸ Uchwała Nr I/8/18 Rady Gminy Branice z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Branice.

odpowiedzi.

To data wysłania odpowiedzi (a nie np. data sesji rady) jest datą ostatecznego załatwienia skargi.

D. Prawidłowość prowadzonego postępowania wyjaśniającego i udzielania odpowiedzi na skargi i wnioski.

Kontrola wykazała, iż na wszystkich skargach i wnioskach zamieszczano adnotacje o datach ich wpływu do Urzędu. Na treściach przesyłanych pism zamieszczano – zgodnie z treścią § 60 ust. 3 Załącznika Nr 1 instrukcji kancelaryjnej – informację o dacie wysyłki.

W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność zamieszczania w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg i wniosków, wszystkich elementów wymienionych w art. 238 § 1 k.p.a. w związku z art. 247 i stwierdzono, iż zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg nie zawierają wszystkich elementów określonych w ww. przepisach.

W przypadku dwóch skarg uznanych za nieuzasadnione, tj. skarg o Nr OP.1510.1.17.AM i OP.1510.2.17.AM, zarówno w zawiadomieniach o sposobie ich załatwienia jak i również w uchwałach RG Branice nie zawarto pouczeń o treści art. 239 k.p.a. Zgodnie z treścią art. 238 § 1 zdanie drugie k.p.a. zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239 § 1 k.p.a.

[Dowód: akta kontroli, str. 86-98; 99-113]

W toku kontroli zweryfikowano konieczność zamieszczania podstaw prawnych w przesłanych zawiadomieniach o sposobie załatwiania skarg i wniosków i stwierdzono brak podstaw prawnych, tj. art. 237 § 3 k.p.a. w odpowiedziach na skargi o Nr: OP.1510.1.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM), OP.1510.3.2019 (OP.0002.XIV.2019.AM), art. 244 § 2 k.p.a. w odpowiedzi na wnioski o Nr AK.1510.1.2017.KH, AK.1510.2.2017.KH oraz § 8 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie skarg i wniosków – w skardze o Nr SK.1510.1.2018.KH.

[Dowód: akta kontroli, str. 177-217; 236-260; 141-146; 147-150; 172-176]

Zgodnie z art. 6, 8 i 9 k.p.a., organy władzy publicznej działają na podstawie przepisów prawa i są zobowiązane do prowadzenia postępowania w taki sposób,

aby budzić zaufanie obywateli do władzy publicznej oraz wyczerpująco informować strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, co wskazuje na obligatoryjność zamieszczania podstaw prawnych w prowadzonych postępowaniach administracyjnych, również skargowo – wnioskowych.

W zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg o Nr AK.1510.1.2017.KH, AK.1510.2.2017.KH, SK.1510.1.2018.KH, SK.1510.2.2019.KH, SK.1511.2.2019.KH stwierdzono również nieprawidłowe oznaczenie (pieczętkę) – Urzędu Gminy Branice zamiast Wójta Gminy Branice.

[Dowód: akta kontroli, str. 86-98; 99-113; 172-176; 218-235; 340-344]

Zgodnie z treścią art. 238 k.p.a. zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać m.in. oznaczenie organu, od którego pochodzi. Organami gminy jest wójt i rada gminy, natomiast urząd gminy zajmuje się obsługą obu tych organów.

W toku kontroli zweryfikowano również przestrzeganie przepisu art. 226a k.p.a., obowiązującego od dnia 4 maja 2019 r., dotyczącego konieczności zamieszczania klauzul informacyjnych (wynikających z przepisu art. 13 ust. 1 i 2 RODO⁹) dla skarżących i wnioskodawców i stwierdzono brak ww. klauzul w skargach o Nr OP.1510.1.2019.AM (OP.0002.XIV.2019.AM), SK.1510.2.2019.KH, OP.1510.3.2019 (OP.0002.XIV.2019.AM) i SK.1511.2.2019.KH. Nie wskazano również, iż informacja w tym zakresie znajduje się np. na stronie internetowej Urzędu.

[Dowód: akta kontroli, str. 177-217; 236-260; 218-235; 340-344]

Biorąc pod uwagę przepisy art. 225 § 1-2 k.p.a., art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2176) oraz przepisy RODO, kontrolujący dokonali sprawdzenia anonimizacji danych osobowych w uchwałach Rady Gminy Branice w przedmiocie rozpatrzenia skarg, opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznych Urzędu.

Ustalono, że opublikowane w tym zakresie uchwały Rady Gminy Branice zostały prawidłowo zanonimizowane.

[Dowód: akta kontroli, str. 382-399]

⁹ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE [Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych] (Dz. Urz. UE. L Nr 119.1)

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

Zakres stwierdzonych nieprawidłowości – jak wyżej wskazano – ma charakter powtarzalny. Podstawową nieprawidłowością jest brak prowadzenia rejestru skarg i wniosków, mimo iż o jego istnieniu i obowiązku prowadzenia mówią: Regulamin Organizacyjny, Zarządzenie w sprawie skarg i wniosków, jak i również zakres obowiązków Sekretarza Gminy. Ponadto, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu są nieprawidłowo kwalifikowane jak skargi powszechne z Działu VIII k.p.a. Istnieje również problem z terminowością załatwianych skarg, terminy ich załatwienia są przedłużane (w większości bez pouczenia o treści art. 37 k.p.a.), ale odpowiedzi są wysyłane po upływie wyznaczonego terminu. Udzielane odpowiedzi na skargi nie spełniają w dużym stopniu przesłanek art. 238 § 1 k.p.a., w szczególności brak podstaw prawnych, a w przypadku skarg uznanych za nieuzasadnione - pouczenia o treści art. 239 § 1 zdanie drugie k.p.a.

Za przyczynę stwierdzonych nieprawidłowości uznano m.in. niewystarczający nadzór ogólny i szczegółowy nad sposobem załatwiania skarg i wniosków. Nadzór nad terminowością rozpatrywania skarg i wniosków, prawidłowością ich załatwiania oraz prowadzeniem rejestru skarg i wniosków – zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym i Zarządzeniem w sprawie skarg i wniosków – sprawuje Sekretarz Gminy. Stwierdzone nieprawidłowości świadczą o nieprawidłowej realizacji zadań przez Sekretarza. Nadzór ten powinien być wzmocniony i realizowany prawidłowo.

Skutkiem tych nieprawidłowości było nieprawidłowe działanie organów Gminy Branice w kontrolowanym zakresie.

IV. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku z ustaleniami kontroli zalecam:

- 1) Wzmocnić i prawidłowo realizować – przypisany Sekretarzowi Gminy - nadzór nad rejestracją skarg i wniosków oraz terminowością i prawidłowością ich załatwiania;
- 2) Prowadzić rejestr skarg i wniosków, zgodnie z art. 254 k.p.a. i Załącznikiem Nr 2 do Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik Nr 1 do Rozporządzenia

Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych;

- 3) Prawidłowo kwalifikować skargi ze względu na ich przedmiot, zgodnie z treścią art. 227 k.p.a. Skargi rejestrować wyłącznie pod symbolami klasyfikacyjnymi 1510 lub 1511, nadawać im znaki spraw zgodnie z § 4 ust. 1 instrukcji kancelaryjnej oraz § 5 ust. 1-4 w związku z § 52 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 Załącznika Nr 1 do instrukcji kancelaryjnej;
- 4) Skargi załatwiać w terminie określonym w art. 237 § 1 k.p.a. W przypadku przedłużenia terminu załatwienia skargi – na podstawie art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a. – zachowywać wskazany termin załatwienia sprawy. Przy ustalaniu konkretnego terminu załatwienia skargi uwzględnić termin sesji rady gminy oraz wszelkie czynności materialno-techniczne potrzebne do sporządzenia i wysłania odpowiedzi;
- 5) Przy przedłużaniu terminu załatwiania skarg pouczać o treści art. 37 k.p.a.;
- 6) W zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg i wniosków zamieszczać – zgodnie z treścią art. 6, 8 i 9 k.p.a. – podstawy prawne (tj. art. 237 § 3 k.p.a. i art. 244 § 2 k.p.a.), stosować – stosownie do treści art. 238 k.p.a. – prawidłowe oznaczenia organu gminy (tj. Wójta Gminy Branice, a nie Urzędu Gminy Branice), a przypadku skarg uznanych za nieuzasadnione – zgodnie z art. 238 § 1 zdanie drugie k.p.a. – zamieszczać pouczenie o treści art. 239 k.p.a.;
- 7) W pierwszych pismach kierowanych do skarżących lub wnioskodawców zamieszczać klauzule informacyjne dot. przetwarzania danych osobowych, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 226a k.p.a.

V. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:
nie dotyczy.

VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia

stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Barbara Zwierzewicz
Dyrektor Wydziału
Prawnego i Nadzoru